

Tweede Kamer
DER STATEN-GENERAAL

Staat van de Kamer 2020

februari 2021

Dit is de elfde Staat van de Tweede Kamer: een overzicht van relevante feiten en cijfers die gaan over het Kamerwerk in 2020. De cijfers gaan terug tot 2015, zodat een helder beeld van de afgelopen Kamerperiode ontstaat. De Staat van de Kamer gaat over de Kamer als geheel: dit document bevat geen informatie over werkzaamheden van fracties of individuele Kamerleden.

Enkele feiten en cijfers op een rij

2020 was het derde volle kalenderjaar voor kabinet-Rutte III, een jaar dat vanaf maart 2020 in het teken stond van de COVID-19-pandemie. Desondanks ging het Kamerwerk door. De prioriteit lag bij plenaire debatten die betrekking hebben op de coronacrisis, op spoedwetgeving, op wetsvoorstellen die gezien de juridische of financiële implicaties niet kunnen wachten of op urgente politieke kwesties. Activiteiten die gepland stonden als fysieke bijeenkomst werden vaak online gehouden. Waar mogelijk werden zaken schriftelijk afgedaan. Vanaf half maart, het begin van de eerste lockdown, tot half mei verviel het wekelijkse vragenuur.

In 2020 zijn 92 mondelinge vragen behandeld tijdens het vragenuur; in 2019 waren dat er 131. Het aantal algemeen overleggen daalde van 366 in 2019 naar 192 in 2020. Het aantal schriftelijke overleggen steeg van 265 in 2019 naar 417 in 2020.

In 2019 zijn 151 Regelingen van werkzaamheden gehouden, in 2020 130.

Er zijn in 2020 329 wetsvoorstellen ingediend. In 2019 waren dat er 227.

In 2020 werden 972 amendementen ingediend: een stijging in vergelijking met de 697 in 2019.

Met een amendement wijzigt de Tweede Kamer een wetsvoorstel.

In 2020 liepen vijf parlementaire onderzoeken, een unieke situatie.

De parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag hield 19 openbare verhoren onder ede, de parlementaire ondervragingscommissie naar ongewenste beïnvloeding uit onvrije landen 18.

De tijdelijke commissie Uitvoeringsorganisaties organiseerde 28 openbare hoorzittingen.

De tijdelijke commissie Digitale Toekomst hield drie openbare rondetafelgesprekken.

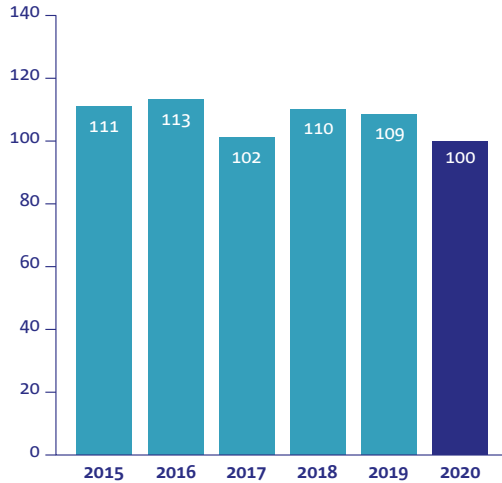
De tijdelijke commissie Aardgaswinning Groningen werkt aan een voorstel voor de opzet van de parlementaire enquête over de aardgaswinning in Groningen die in 2021 van start gaat.

Zelfreflectie

Deze Staat van de Kamer is onderdeel van de Ramingsstukken 2022, en kan dus worden betrokken bij de behandeling daarvan. Doel ervan is om, op basis van de weergegeven kengetallen, met elkaar te reflecteren op (ontwikkelingen in) het eigen handelen.

1. Plenaire vergaderingen

Aantal plenaire vergaderingen

Aantal regelingen van werkzaamheden

2020:	130
2019:	151
2018:	150
2017:	138
2016:	154

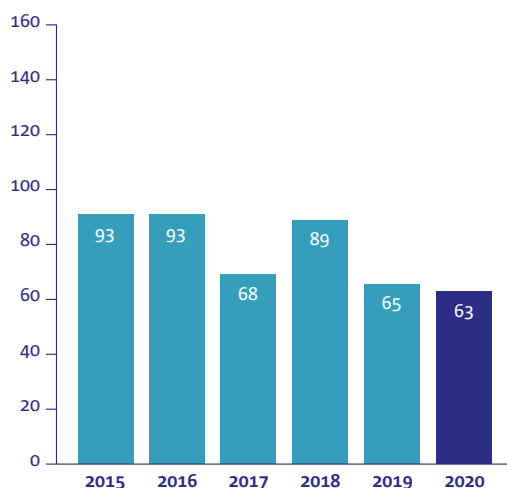
De langste regeling in 2020 duurde 1 uur en 3 minuten (14 januari 2020)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aantal uren	1193	1222	894	894	879	819
Gemiddelde duur	10,7	9,4	8,5	8,1	8,0	8,2

2. Plenaire debatten

Aantal debatten over wetsvoorstellen

(excl. begrotingen en suppletore begrotingen)

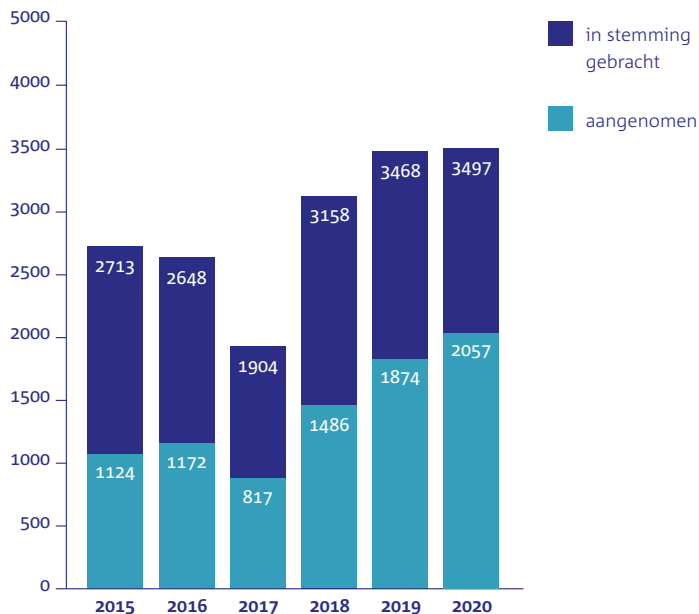
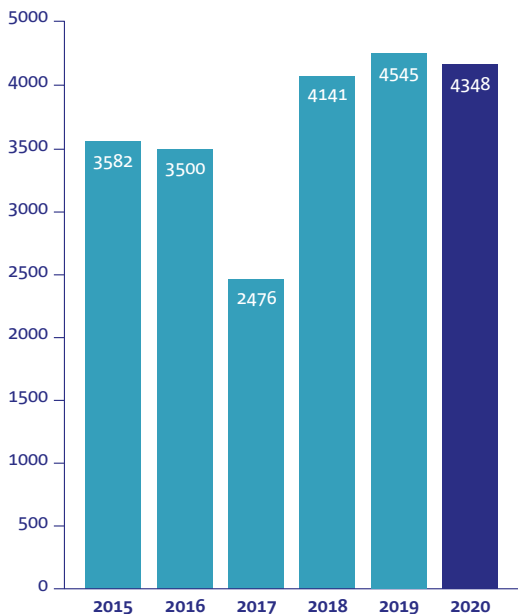

Debatten over:	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Begrotingen en suppletore begrotingen	31	30	29	28	29	31
Verslagen van algemeen overleg (VAO's)	198	223	117	218	235	108
Verslagen van schriftelijk overleg (VSO's)	31	35	29	44	45	62
Dertigledendebatten	20	13	48	41	18	3
Hoofdlijnendebatten ¹	0	1	0	0	0	1
Overige debatten ²	87	91	75	96	100	74
Interpellatiedebatten	0	0	0	0	2	0

1. Hoofdlijnendebatten als bedoeld in art. 91 van het Reglement van Orde: handelend over een wetsvoorstel en op voorstel van de commissie die over dat wetsvoorstel nog verslag moet uitbrengen. In de praktijk wordt de term 'hoofdlijnendebat' door Kamerleden ook gebruikt in de letterlijke betekenis.
2. Hieronder vallen gewone meerderheidsdebatten, debatten over een Europese top en debatten over Voor- en Najaarsnota's.

3. Moties

Aantal ingediend

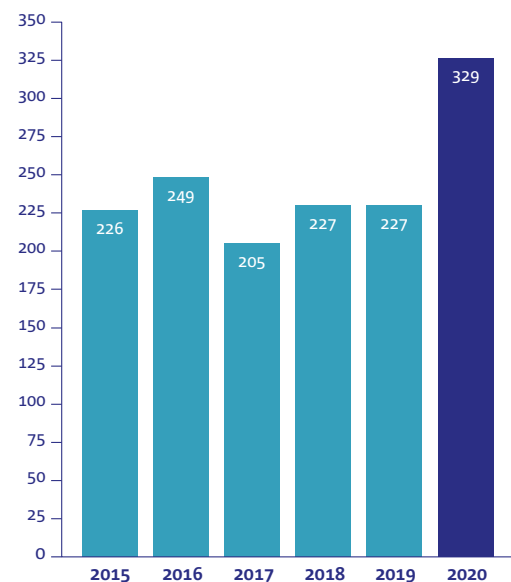
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Percentage aangenomen van:						
- In stemming gebracht ³	41	44	43	47	54	59
- Ingediend ⁴	31	33	33	36	41	47
Aantal overgenomen	-	-	78	73	29	12

³ Dit kunnen ook moties zijn die in een eerder jaar zijn ingediend.

⁴ Stemmingen kunnen ook plaatsvinden in een later jaar dan de motie is ingediend.

4. Wetsvoorstellen en wetgevingsoverleggen

Totaal aan wetsvoorstellen

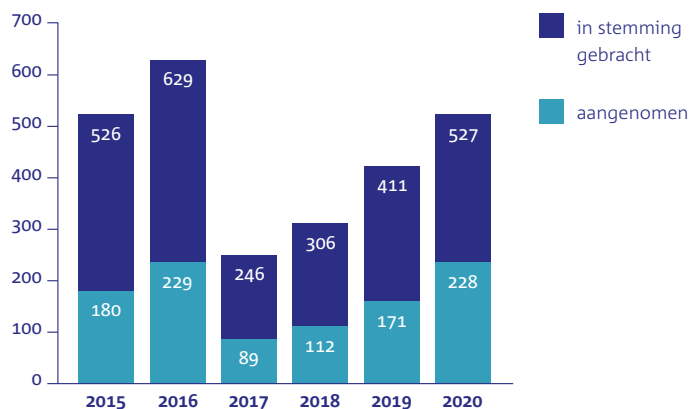
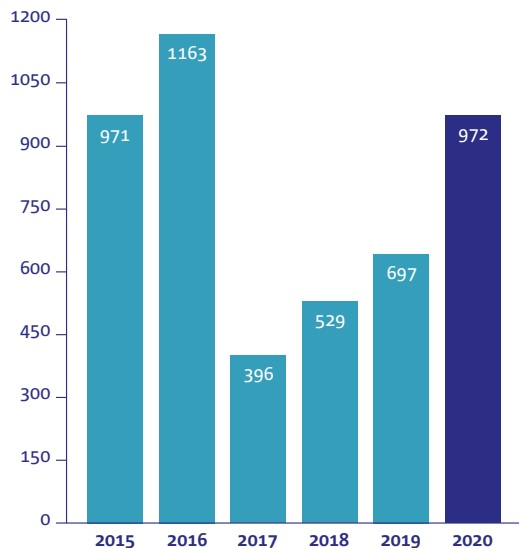

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Begrotingswetsvoorstellen	91	87	85	95	89	141
Overige regeringswetsvoorstellen	122	134	108	115	124	171
Initiatiefwetsvoorstellen	13	28	12	17	14	17
Wetgevingsoverleggen ⁵	37	33	27	31	34	75

⁵ Een wetgevingsoverleg wordt alleen gevoerd over grote en gecompliceerde wetsvoorstellen, waarbij vaak ook sprake is van relatief veel amendementen. Soms ook om de plenaire agenda te ontlasten.

5. Amendementen

Aantal ingediend

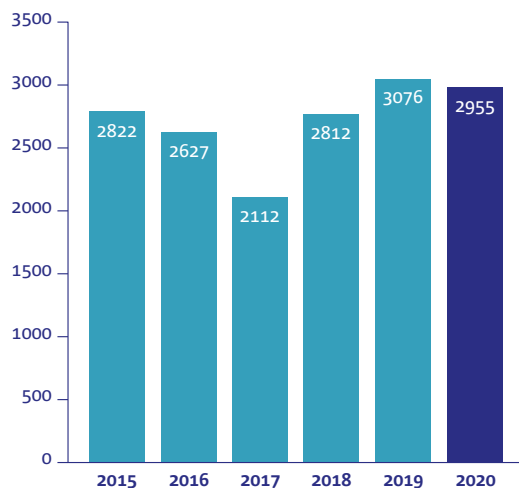
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Percentage aangenomen van:						
- In stemming gebracht ⁶	34	36	36	37	42	43
- Ingediend ⁷	19	20	22	21	25	23
Aantal overgenomen	0	3	2	3	0	0

6 Dit kunnen ook amendementen zijn die in een eerder jaar zijn ingediend.

7 Stemmingen kunnen ook plaatsvinden in een later jaar dan het amendement is ingediend.

6. Schriftelijke en mondelinge vragen van individuele Kamerleden

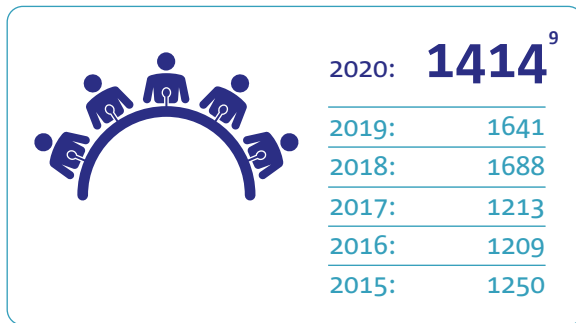
Aantal schriftelijke vragen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aangemelde mondelinge vragen	1096	1182	805	1185	1275	828
Mondelinge vragen vragenuur ⁸	157	144	117	131	131	92

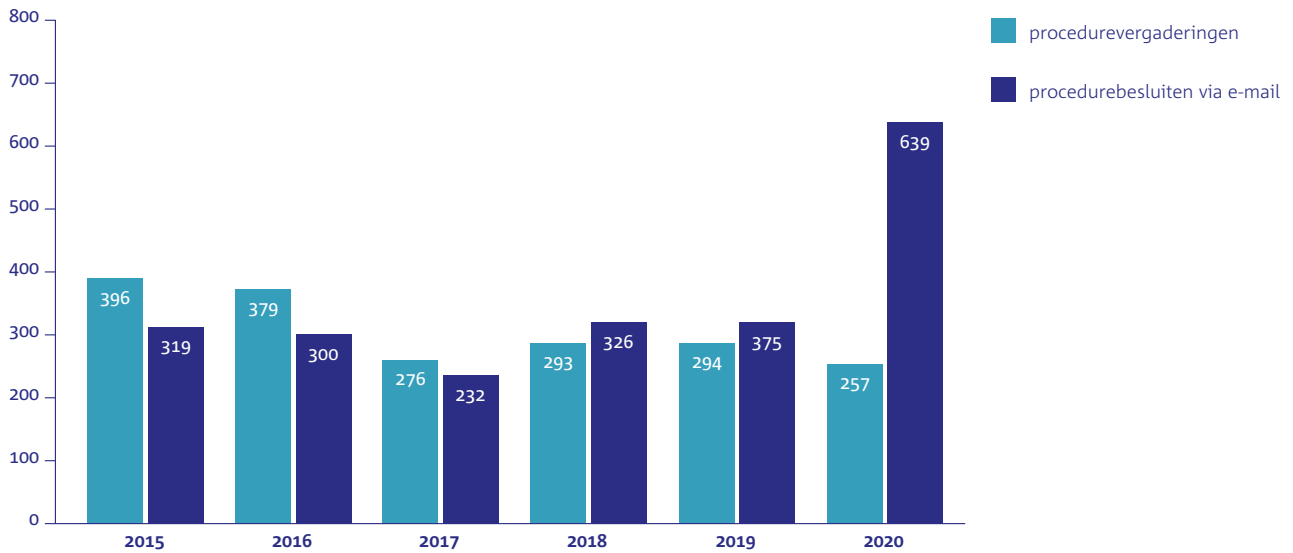
8 Bedoeld zijn de mondelinge vragenreeksen, bestaande uit de vragen van de eerste vraagsteller en de vervolgvragen van andere leden.

7. Aantal commissievergaderingen (alle vormen)

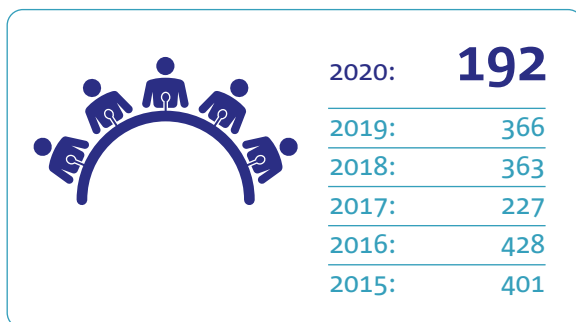

9 Dit aantal betreft de som van de volgende commissieactiviteiten: algemeen overleg, gesprek, hoorzitting / rondetafelgesprek, notaoverleg, procedurevergadering, technische briefing, wetgevingsoverleg, constituerende vergadering, delegatievergadering, ontbijtbijeenkomst Parlement en Wetenschap, petitie en vergadering en verhoor.

8. Aantal procedurevergaderingen en procedurebesluiten via e-mail

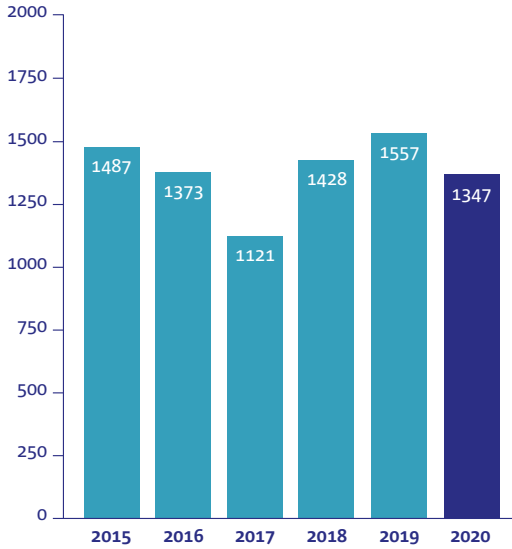

9. Aantal algemeen overleggen

10. Gebruik van informatiebronnen in het constitutionele proces

Brieven aan regering¹⁰

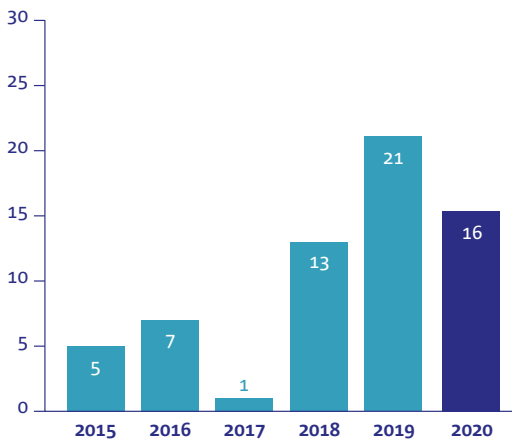

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Feitelijke vragenlijsten	298	274	201	276	248	267
Schriftelijk overleg	240	260	227	242	265	417

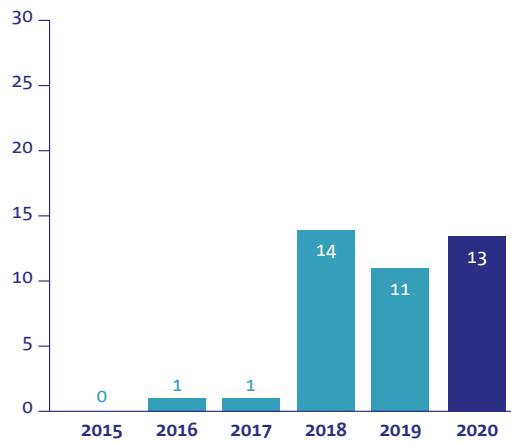
10 Hieronder vallen ook veel verzoeken aan een bewindspersoon om te reageren op een brief van een derde.

11. Parlement en Wetenschap¹¹

Aantal wetenschappelijke netwerkverkenningen

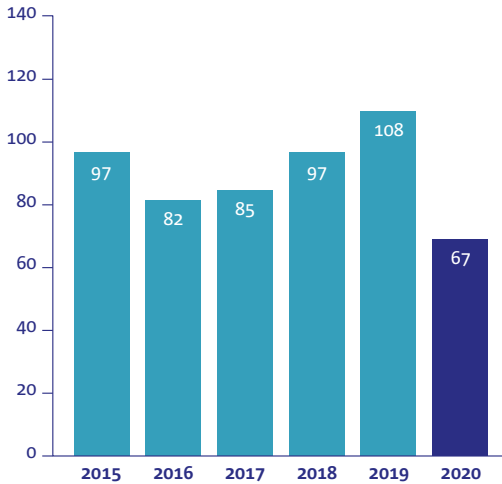
Aantal wetenschappelijke factsheets

11 De Tweede Kamer werkt structureel samen met overkoepelende wetenschapsorganisaties om actuele wetenschappelijke inzichten te gebruiken in het parlementaire proces. Dit heeft onder meer geleid tot de hierboven vermelde producten. Zie ook blz. 13

12. Rondetafelgesprekken, hoorzittingen, verhoren en individuele gesprekken

Rondetafelgesprek¹²

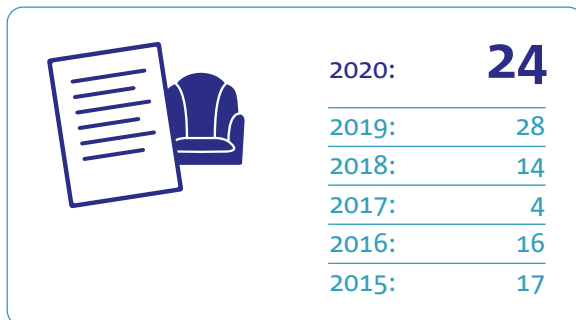
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hoorzitting ¹²	3	3	2	2	0	30
Verhoor ¹³	-	-	-	-	-	37
Individuele gesprekken ¹⁴	165	167	157	187	208	128

12 Tijdens een rondetafelgesprek zitten alle genodigden tegelijkertijd aan tafel om deel te nemen aan de gedachtewisseling, terwijl in een klassieke hoorzitting genodigden één voor één hun inbreng leveren.

13 Ondervraging onder ede door een parlementaire enquêtecommissie of parlementaire ondervragingscommissie. Verhoren zijn dit jaar voor het eerst opgenomen in de Staat van de Kamer.

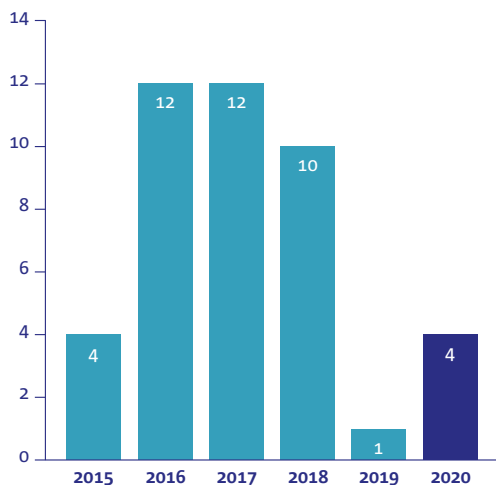
14 Het gaat om gesprekken van een commissie met één persoon of instantie.

13. Aantal initiatiefnota's

14. Europa-instrumenten

Parlementair voorbehoud

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Commissievergaderingen i.v.m. een Europese Raad	56	67	54	64	54	41
Schriftelijk overleg i.v.m. een Europese Raad	37	33	47	36	50	87
Subsidiariteitstoetsen	1	4	9	2	0	1
Politieke dialogen	1	3	5	1	2	0

Aantal werkbezoeken aan Europese instellingen in Brussel¹⁵

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kamer- en commissie-delegaties	5	2	5	2	4	3
Rapporteurs Kamercommissies	9	2	3	4	1	1
Totaal	14	4	8	6	5	4

15 Exclusief de interparlementaire commissiebijeenkomsten georganiseerd door het Europees Parlement en de interparlementaire conferenties georganiseerd door het EU-voorzitterschap.

15. Aantal activiteiten van verschillende parlementaire delegaties in 2020

Activiteiten	Jaartotalen	Deelnemers EK	Deelnemers TK
Delegatie naar de NAVO-assemblee			
Plenaire sessie	1	3	1
Commissievergadering	24	0	10
Delegatievergadering	1	-	-
Webinars	11	5	6
Waarnemingsverkiezingsmissie	1	0	0
Totaal	38	8	17

Delegatie naar de parlementaire vergadering van de Raad van Europa			
Plenaire sessie	7	24	2
Commissievergadering	66	83	15
Delegatievergadering	6	-	-
Waarnemingsverkiezingsmissie	1	1	0
Gesprek	2	4	3
Totaal	82	112	20

Delegatie naar de OVSE-assemblee			
Plenaire sessie	1	2	0
Commissievergadering/-reis	7	3	4
Delegatievergadering	1	-	-
Waarnemingsverkiezingsmissie	3	1	0
Webinar	16	4	1
Gesprek	1	0	1
Totaal	29	10	6

Delegatie naar de Benelux interparlementaire assemblee			
Plenaire sessie	3	17	5
Commissievergadering	22	53	25
Delegatievergadering	4	-	-
Overige activiteiten	-	-	-
Totaal	29	70	30

Delegatie naar de Interparlementaire Unie			
Plenaire sessie	1	3	1
12+ groepvergadering	5	8	4
Delegatievergadering	3	-	-
Overige activiteiten	3	1	2
Webinar	7	9	4
Totaal	19	21	11

Delegatie naar de TaalUnie			
Plenaire sessie	-	-	-
Commissievergadering	-	-	-
Delegatievergadering	1	-	-
Gesprek	-	-	-
Overige bijeenkomsten	2	2	2
Totaal	3	2	2

16. Buitenland: ontvangsten en werkbezoeken

Aantal ontvangsten buitenlandse gasten en delegaties

2020:	28
2019:	42
2018:	83
2017:	16
2016:	44
2015:	40

Buitenlandse werkbezoeken

2020:	10
2019:	33
2018:	27
2017:	21
2016:	16
2015:	17

17. Rapporteurs

Totaal aantal rapporteurs

Aantal:	38
Bestaande uit drie categorieën:	
Begroting	14
EU-rapporteurs	22
Groot project	2

Aantal rapporteurs per commissie

	Begroting ¹⁶	EU-rapporteurs	Groot project
Biza	1	0	0
BuHaOS	0	0	0
Buza	0	0	0
Defensie	0	0	0
EZK	1	2	0
EU	0	13	0
Financiën	2	4	0
I&W	2	0	2
J&V	0	1	0
KR	0	0	0
LNV	2	0	0
OCW	0	0	0
SZW	2	0	0
VWS	4	2	0

¹⁶ Betreft de gehele begrotingscyclus, inclusief Jaarverslagen.

18. Contactvormen met burgers en instellingen in aantallen:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brieven en e-mails ¹⁷	6.919	6.541	4.855	5906	6045	6630
Bezoekers	166.853	287.638	223.577	224.034	239.677	40.856
Tweede Kamer website ¹⁸	1.954.521	3.059.451	4.082.726	4.109.019	4.472.667	7.934.243
App Debat Direct ¹⁹	-	23.903	61.739	97.300	111.679	132.648
Debat Direct (website) ²⁰	-	-	80.367	370.015	3.682.285	5.357.684
Twitter ²¹	51.194	61.176	72.306	78.371	86.101	110.667
Debat Gemist	294.056	207.194	368.841	690.163	507.449	628.435
Petities	111	137	129	155	135	78
Gesprekken ²²	165	167	157	187	208	128
Verzoekschriften	167	107	110	197	161	199
- waarvan behandeld	41	20	11	13	10	9
- procentueel	25	19	10	7	6	5
Burgerinitiatieven	7	5	6	13	3	3
- waarvan behandeld	4	3	2	2	1	2
Binnenlandse werkbezoeken	33	37	39	60	47	5

17 Vermeld zijn alleen de brieven en e-mails van burgers en instellingen die rechtstreeks of na doorgeleiding zijn behandeld door een commissie en die zijn geregistreerd. De aantallen ontvangen brieven e.d. zijn dus hoger. Met name de Kamervoorzitter ontvangt veel brieven, waarvan een deel wordt doorgeleid naar een Kamercommissie.

18 Het betreft zogenoemde "unieke bezoeken": elke keer dat een bezoeker verbinding zoekt met www.tweedekamer.nl

19 Totaal aantal downloads.

20 Som van het aantal unieke bezoekers per dag.

21 Aantal volgers van het algemeen Twitteraccount (@2eKamertweets) van de Kamer.

22 Aantal, vaak besloten, gesprekken van een commissie met een of meer personen.

19. Selectie van verschenen boeken en publicaties in tijdschriften over de Tweede Kamer

- Baalen, C. van e.a.
Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2020 : het geplaagde ministerie van Justitie
Amsterdam, 2020
- Aandacht voor de geschiedenis van het ministerie van Justitie, dat de laatste 25 jaar nogal eens onder vuur lag. Daarnaast ook bekende rubrieken als 'het spraakmakende Kamerdebat', 'herinneringen aan overleden oud-politici' en 'de parlementaire kroniek van 2019-2020'.*
- Berg, J.Th.J. van den
Korthedshalve : over recht en macht in de democratie
Amsterdam, 2020
- Selectie van eerder verschenen artikelen over parlement en politiek.*
- Boven, L. e.a.
Stilte op het Binnenhof : politiek in coronatijd
Amsterdam, 2020
- Reconstructie van het functioneren van de democratie in het voorjaar van 2020, toen het coronavirus Nederland in een lockdown dwong.
- Bovend'Eert, P.
Lobbypraktijken in en rond het Binnenhof : op weg naar meer transparantie en integriteit
Nederlands Juristenblad 2020 nr. 13 blz. 874-882
- Aan de orde komen vragen met betrekking tot de (hoofdzakelijk) informele praktijk van beïnvloeding door belangenbehartigers/lobbyisten in politiek Den Haag.*
- Broeksteeg, J.L.W.
Financiering van politieke partijen : tussen private vrijheid en publieke normen
Ars Aequi 2020, nr. 3 blz. 228-229
- Politieke partijen moeten enerzijds over voldoende financiële middelen beschikken om hun taken te vervullen, anderzijds mogen zij niet al te afhankelijk worden van de overheid.*
- Claessen, C. e.a.
The winners of legislative mandate : an analysis of post-parliamentary career positions in Germany and the Netherlands
European Journal of Political Research 2020 (online voorpublicatie)
- Analyse van carrières van Duitse en Nederlandse parlementariërs nadat ze het parlement hebben verlaten in de afgelopen 20 jaar.*
- Goslinga, H.
De last van vrijheid : de rumoerige jaren in de Nederlandse politiek 1994-2020
Amsterdam, 2020
- Selectie van columns waarin de politiek van de afgelopen 25 jaar geanalyseerd wordt.*
- Hemels, S.J.C.
Immunititeit moet niet leiden tot parlementaire free fight
Weekblad Fiscaal Recht 2020, nr. 7359 blz. 213-218
- Centraal staat de vraag wat de rechtspositie van een burger is die zich in het parlement onheus bejegend voelt.*
- Hoetink, C.
Terug naar het Binnenhof : de Tweede Kamer in ere hersteld
Amsterdam, 2020
- Beschreven wordt hoe de Tweede Kamer op 25 september 1945 het werk weer oppakte en daarbij de eigen positie ten opzichte van de regering heroverde.*
- Jansen, H. e.a.
Politiek debat
Tijdschrift voor Taalbeheersing 2020 nr. 2 blz. 103-224
- Themanummer waarin zowel vanuit een talig als een historisch perspectief naar het politieke debat gekeken wordt, met een focus op het taalgebruik dat in dit debat wordt gebezigd.*
- Keulen, S.
20 jaar Verantwoordingsdag : inzicht voor Kamercommissies. Hoe inhoudsanalyse inzicht geeft in prestatiegegevensgebruik door Kamerleden
Bestuurskunde 2020, nr. 1 blz. 64-75
- Lauret, L.
Regentenwerk : vergaderen in de Staten-Generaal en de Tweede Kamer, 1750-1850
Amsterdam, 2020
- Onderzoek aan de hand van brieven, dagboekantekeningen en debatten naar de vergaderpraktijken van de Staten-Generaal en de Tweede Kamer tussen 1750 en 1850.*
- Leeuwen, K. e.a.
Over de Grondwet gesproken : een selectie uit de documenten van staatscommissies voor grondwetsherziening 1883-1983
Hilversum, 2020
- Aan de hand van fragmenten uit honderd jaar debat over herziening van de Grondwet, worden de mooiste debatten over fundamentele principes samengebracht.*
- Oomen, G.
Werk in uitvoering : het functioneren van de Tweede Kamer tijdens, voor en na de grondwetsherziening (1840-1853)
S.l., 2020
- Onderzoek naar de rol van de Tweede Kamer bij de belangrijke Grondwetsherziening van 1848, die veel groter bleek dan tot nu toe werd aangenomen.*
- Sarolea, H. e.a.
Staatsveiligheid dwingt Tweede Kamer tot aanpassing Reglement van Orde
Nederlands Juristenblad 2020, nr. 21 blz. 1531-1533
- Op grond van het Reglement van Orde van de Tweede Kamer zijn de fractievoorzitters van de vijf grootste partijen lid van de commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. Maar is iedereen die eventueel in aanmerking komt na de volgende verkiezingen wel even goed te vertrouwen?*
- Smit, C.
De last van het compromis
Ars Aequi 2020, nr. 3 blz. 243-354
- Politieke partijen kunnen de totstandkoming van een regeerakkoord in de weg staan als zij onder druk van hun achterban geen compromissen willen sluiten. Onderzocht wordt hoe het staatsrecht en in het bijzonder het lastverbod compromisvorming faciliteert.*
- Verhey, L. e.a.
Tegen de verrommeling : ongevraagde reacties op een ongevraagd advies van de Raad van State over ministeriële verantwoordelijkheid
Den Haag, 2020 (Montesquieu Policy Papers)

20. Wetenschappelijke publicaties

De Tweede Kamer werkt structureel samen met overkoepelende wetenschapsorganisaties om actuele wetenschappelijke inzichten te gebruiken in het parlementaire proces. Dit heeft onder meer geleid tot de hierna volgende publicaties. Zie ook punt 11 op pagina 7.

Commissie Binnenlandse Zaken

Tom Adriaanse, Wolfgang Ebbers, Frank van IJzerloo, Femke Mastboom, Piet Hein Minneché
Adviesbureau PBLQ
https://www.tweedekamer.nl/sites/default/files/atoms/files/eindrapport_ontwikkeling_van_nederland_op_het_gebied_van_eoverheid.pdf

Prof. dr. E. Kolthoff, dr. D. Marijnissen, dr. I. Smulders, drs. M. de Winter, M. Molenschot, dr. J. van Ostaaijen
Bedreigingen en intimidaties tegen publieke ambtsdragers
Expertisecentrum Veiligheid Avans Hogeschool
https://www.tweedekamer.nl/sites/default/files/atoms/files/201020_commissie_binnenlandse_zaken_rapport_bedreigingen_en_intimidaties_tegen_publieke_ambtsdragers_avans_hogeschool.pdf

Commissie BUHOS

Asel Doranova, Ingmar Schumacher, Herman Vollebergh
Delivering on Climate Finance in selected EU countries
Tilburg University, Planbureau voor de Leefomgeving, Ipag Business School Parijs
december 2020
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020D51470&did=2020D51470>

Commissie EZK

Sjaak van Loo e.a.
Energie-infrastructuren 2030 – gezamenlijk en afgewogen besluiten is urgent
TNO
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020D36787&did=2020D36787>

Commissie I&W

Prof. mr. H.E. Bröring & prof. dr. A.R. Neerhof
Anticiperend handhaven van het nieuwe normen- en handhavingstelsel Schiphol
Groningen / Oranjestad (AW) – Amsterdam, 20 februari 2020
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020D07471&did=2020D07471>

Toelichting:
Naar aanleiding van het uitstel van het Luchthavenverkeersbesluit Schiphol (LVB-1) laat de commissie zich adviseren over de vraag of er snellere oplossingen zijn voor de handhaving rond Schiphol. Meer in het bijzonder vraagt de commissie zich af of handhaving van de regels uit het nieuwe Normen- en Handhavingstelsel Schiphol (NNHS), die in het LVB-1 zullen worden verankerd, versneld via een tijdelijke handhavingsregeling kunnen worden ingevoerd. Daarnaast vraagt de commissie advies over de wijze waarop toekomstige vormen van langdurig anticiperend handhaven kunnen worden vermeden. De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat heeft in het kader van haar kennisagenda 2020 advies gevraagd aan professor Bröring (Rijksuniversiteit Groningen) en professor Neerhof (Vrije Universiteit) inzake het anticiperend handhaven van het nieuwe normen- en handhavingstelsel Schiphol.

Commissie J&V

Prof. dr. Lineke Sneller
Quick Scan Digitalisering van de Strafrechtketen
RC, Bureau voor Management & ICT
17 mei 2020
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z09242&did=2020D19910>

Commissie KR

Koert van Buiren en Matthijs Gerritsen m.m.v. Leonie Ernst
Kleine Eilanden, Grote Uitdagingen, Het Caribisch deel van het Koninkrijk in regionaal perspectief: prestaties, kansen en oplossingen
Economisch Bureau Amsterdam
Mei 2020
<https://www.economisch-bureau.nl/wp-content/uploads/2020/05/Rapport-Kleine-eilanden-Grote-uitdagingen-EBA-13052020.pdf>

L.A.P. Lotz, A.O. Debrot, F. Neijenhuis, C. Stanghellini en R.E.E. Jongschaap
Ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische sector in Caribisch Nederland
Wageningen University & Research
https://www.tweedekamer.nl/sites/default/files/atoms/files/20210113_commissie_koninkrijksrelaties_rapport_ontwikkelingsmogelijkheden_voor_de_agrarische_sector_in_caribisch_nederland.pdf

Commissie LNV

Prof. Mr. N.S.J. Koeman
Juridisch advies spuitvrije zones
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z08486&did=2020D18163>

Dr. H. Schebesta
Juridisch advies regulering glyfosaathoudende middelen
Wageningen University & Research, Law Group
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z19906&did=2020D42825>

Prof.dr. Caspar van den Berg () en prof.dr. Arno Korsten
Meer greep op natuurbeleid, een handreiking voor de Tweede Kamer
Rijksuniversiteit Groningen, Campus Fryslan
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z24694&did=2020D51766>

Tijdelijke commissie Digitale Toekomst

Dr. Harm Kaal en dr. Carla Hoetink.

Doordacht digitaliseren. Digitalisering doordacht. Resultaten van een onderzoek naar het parlementaire debat over digitaliseringsvraagstukken, 2009 – 2019.

Radboud Universiteit

Roos de Jong MSc, Drs. Ira van Keulen, Lilian van Hove MA en Dr. Ir. Geert Munnichs

Meer grip op digitalisering. In internationale vergelijking van parlementaire werkvormen

Rathenau Instituut

Prof. dr. Albert Meijer, Dr. Erna Ruijter, Dr. Rianne Dekker

Navigatiestrategie. Lessen uit drie casestudies over de kennispositie van de Tweede Kamer op het gebied van digitalisering.

USBO advies

De drie publicaties zijn opgenomen als bijlage bij het eindrapport.

Die vind je via deze openbare link:

https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details/activiteit?id=2020A03557

Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag

Prof. mr. S.E. Zijlstra

Alles of niets. De jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State inzake terugvordering van kinderopvangtoeslag in de periode van 2010 tot 23 oktober 2019.

Amsterdam, 2020

Paper opgenomen als bijlage 2 bij rapport Ongekend onrecht

https://www.tweedekamer.nl/sites/default/files/atoms/files/20201217_eindverslag_parlementaire_ondervragingscommissie_kinderopvangtoeslag.pdf

Toelichting:

Ter voorbereiding op de openbare verhoren heeft de commissie professor Zijlstra gevraagd een paper te schrijven over de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State inzake de zogeheten 'alles-of-niets' benadering inzake terugvordering van kinderopvangtoeslag vanaf 2010 tot en met 23 oktober 2019, de datum van de uitspraak waarop de 'alles-of-niets' benadering is verlaten.

Commissie SZW

Das, D., R. de Jong en L. Kool, m.m.v. J. Gerritsen (2020)

Werken op waarde geschat - Grenzen aan digitale monitoring op de werkvloer door middel van data, algoritmen en AI.

Den Haag, Rathenau Instituut

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z06358&did=2020D13472>

Commissie VWS

Pomp, M., Zonneveld, N. en H. Nies (Vilans)

Verschillen in uitgaven aan langdurige zorg tussen Nederland, Denemarken en Zweden: Feiten en verklaringen

Utrecht, 2020

Kamerstuk II 2019/20, 34 104, nr. 277 (bijlage) -

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-929223>

<https://www.vilans.nl/artikelen/scandinavische-zorg-niet-veel-goedkoper-dan-nederlandse>